

HUISHOUELIJK REGLEMENT

VOOR DE

STRAFGEVANGENIS,

VOORLOOPIG TEVENS HULPHUIS VAN BEWARING,

TE

ARNHEM.

'S GRAVENHAGE,

1887.

INSTITUUT VOOR BESTUURSRECHT

A.34

ACJ 493

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

VOOR DE

STRAFGEVANGENIS,

VOORLOOPIG TEVENS HULPHUIS VAN BEWARING,

TE

ARNHEM.

081508

'S GRAVENHAGE,
1887.

RIJKSUNIVERSITEIT UTRECHT

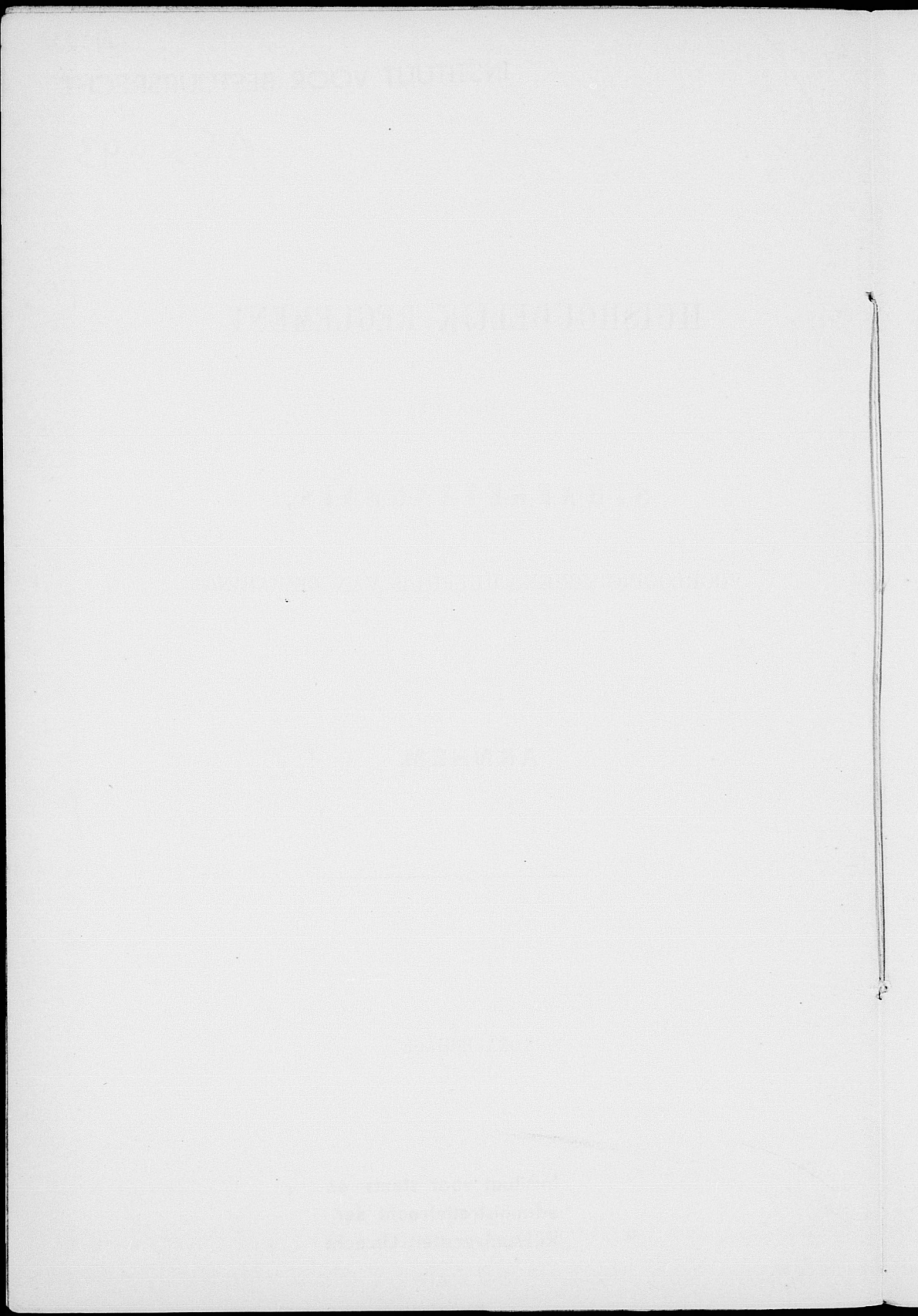

1003 5289

s- en

der

Rijksuniversiteit Utrecht

INHOUD.

	Pagina.
§ 1. Bestemming van het gesticht.	1
§ 2. Inrichting van het gesticht.	2
§ 3. Onderhoud van de gebouwen	3
§ 4. Het College van Regenten	3
§ 5. Beambten in het algemeen.	5
§ 6. De Directeur	7
§ 7. De adjunctdirecteur	10
§ 8. De commies en de schrijver	11
§ 9. De geneesheer	11
§ 10. De godsdienstleeraars, de geestelijke en de gods- dienstonderwijzer	14
§ 11. De onderwijzers	15
§ 12. De portier	16
§ 13. De bewaarders	17
§ 14. De bewaarster	17
§ 15. De kok, de adsistentkok tevens stoker en de smidstoker.	17
§ 16. De boodschaplooper	18
§ 17. De gevangenen in het algemeen.	18
§ 18. Briefwisseling.	24

	Pagina.
§ 19. Bezoeken	25
§ 20. Arbeid	27
§ 21. Onderwijs	30
§ 22. Bibliotheek	30
§ 23. Tucht	31
§ 24. Voeding	32
§ 25. Kleeding- en liggingstukken	33
§ 26. Mobilair	34
§ 27. Brandweer.	35
§ 28. Wasscherij.	36
§ 29. Verwarming	36
§ 30. Verlichting	37
§ 31. Kantine.	38
§ 32. Pistole	39
§ 33. Kinderen van gevangenen	39
§ 34. Slotbepaling	40

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

VOOR DE

STRAFGEVANGENIS,

VOORLOOPIG TEVENS HULPHUIS VAN BEWARING,

TE

ARNHEM.

§ 1. Bestemming van het gesticht.

Art. 1.

De gevangenis is bestemd:

- 1°. tot strafgevangenis;
- 2°. voorloopig tot hulphuis van bewaring.

Art. 2.

De gevangenis mag als hulphuis van bewaring uitsluitend gebezigd worden tot opneming van:

- 1°. personen tegen wie wegens een strafbaar feit een bevel van voorloopige aanhouding, van gevangenneming of van gevangenhouding is verleend;
- 2°. veroordeelden tot hechtenis of militaire detentie aan wie vergund is hunne straf in afzondering te ondergaan.

Art. 3.

Voor de strafgevangenis is hoofddoel om de veroordeelden, zoo *in als buiten* de cellen, van elkander afgezonderd te houden.

Aan ieder, die eenig gezag uitoefent over- of in eenige betrekking geplaatst is in de gevangenis, wordt ten ernstigste aanbevolen om mede te werken, dat het hoofddoel bereikt- en in geen opzicht tegengewerkt worde.

§ 2. Inrichting van het gesticht.

Art. 4.

Het gesticht bevat twee afdeelingen, eene voor mannelijke- en eene voor vrouwelijke gevangenen.

Die afdeelingen zijn onderling gescheiden en afgesloten.

Art. 5.

Het gesticht bevat gelegenheid tot gemeenschappelijke opsluiting van hen, die veroordeeld zijn tot eene gevangenisstraf van 3 maanden of minder en verkeeren in een der gevallen, bedoeld in het tweede of derde lid van art. 12 van het Wetboek van Strafrecht.

Art. 6.

Voor de plaatsing der preventief gedetineerden wordt steeds een zelfde gedeelte van het gesticht gebruikt.

Art. 7.

Alle vertrekken zijn genommerd; op de deuren staat de bestemming aangewezen.

Op of naast de deur van elke cel of van elk vertrek voor gemeenschappelijke opsluiting is gehecht een kaart waarvan het model door den Minister van Justitie wordt vastgesteld.

Art. 8.

Op het bureel van den Directeur hangt een lijst, waarop al

de lokalen van het gesticht en de bestemming van elk lokaal vermeld staan.

Art. 9.

Elke sleutel draagt het nummer van de deur, waartoe hij behoort en, voor zoover hij voor meer deuren bestemd is, de aanduiding daarvan, b. v. »cellen».

§ 3. Onderhoud van de gebouwen.

Art. 10.

Het onderhoud der gebouwen wordt in het openbaar aanbesteed.

Alle werken aan de gebouwen staan onder de leiding van den Ingenieurarchitect voor de gevangenissen en rechtsgebouwen en het toezicht van een door den Minister van Justitie aangewezen Opzichter.

In spoedeisende gevallen kan de Voorzitter van het College van Regenten in overleg met den opzichter voorloopige maatregelen nemen. Voorstellen betreffende voorzieningen kan het College ten allen tijde aan den Minister van Justitie doen.

Art. 11.

De werklieden, die bij werkzaamheden aan of bij de gebouwen gebezigd worden, moeten buiten alle aanraking met gevangenen gehouden worden.

De werklieden, die daarmede in verband staande bevelen niet nakomen, worden door den Directeur uit het gesticht verwijderd.

Bij het opdragen van werk aan gevangenen wordt in acht genomen, dat op de afzondering geen inbreuk mag worden gemaakt.

§ 4. Het College van Regenten.

Art. 12.

Het toezicht over alle aangelegenheden van het gesticht is aan het College van Regenten opgedragen.

Het ziet inzonderheid toe op het gedrag, den dienstijver en de plichtsbetrachting van de onderscheidene beambten; op de behoorlijke behandeling (verpleging, voeding, kleeding, ligging, werkverschaffing, enz.) van de gevangenen; op de handhaving van orde en tucht, en voorts in het algemeen op de nauwkeurige naleving van de bestaande of later vast te stellen bepalingen omtrent het gevangeniswezen.

Art. 13.

Het beheer der gevangenis wordt gevoerd door den Directeur onder de bevelen van het College van Regenten.

Art. 14.

In spoedeisende gevallen en in zaken betreffende den dagelijkschen dienst treedt de Voorzitter (bij ontstentenis of ziekte door het oudste lid te vervangen) namens het College op, tenzij bij de Instructie, vast te stellen ingevolge art. 14 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159), het dagelijksch toezicht of de beschikking omtrent een of ander onderwerp aan een of meer volgens rooster maandelijks of wekelijks aftredende commissarissen wordt opgedragen.

Bijaldien de commissarissen wekelijks aftreden, moet in volgende artikelen voor »maandcommissaris" worden gelezen: »weekcommissaris".

Art. 15.

Het College van Regenten is bevoegd in dringende omstandigheden de beambten in hunne betrekking te doen bijstaan, of wel hen voor hoogstens 14 dagen te schorsen, mits hiervan dadelijk kennis gevende aan den Minister van Justitie.

Art. 16.

In gevallen, waarin bij dit reglement of bij andere besluiten of beschikkingen niet is voorzien, handelt het College van Regenten naar de hierbij aangenomen beginselen, of wendt het zich om inlichting tot den Minister van Justitie.

§ 5. Beambten in het algemeen.

Art. 17.

Aan de beambten is verboden:

1°. eene andere bediening te bekleeden of eenige nering te drijven, hetzij op hun eigen naam, hetzij op dien hunner huisgenooten;

2°. rechtstreeks of zijdelings aan eenige aanneming of levering ten dienste van het gesticht of van de gevangenen deel te nemen.

Hiervan is uitgezonderd de voorziening in het onderhoud van toegelatenen tot de pistole en van officieren en onderofficieren der landmacht of van daarmede in rang gelijkstaande militairen, voor zooveel die aanspraak hebben op eene bijzondere verpleging;

3°. rechtstreeks of zijdelings van een aannemer of leverancier giften of geschenken aan te nemen;

4°. voor gevangenen een of ander voorwerp in of buiten de gevangenis te brengen; van gevangenen of in hun belang van derden geschenken of betaling aan te nemen;

5°. aan gevangenen of andere particuliere personen eenige mededeeling betreffende gevangenen te doen;

6°. van gevangenen iets te koopen, of aan hen te verkoopen, of ter leen te geven, of van gevangenen ter leen te ontvangen;

7°. zich met kortelings ontslagen gevangenen in te laten;

8°. zonder goedkeuring van den Directeur werk voor hunne rekening aan gevangenen op te dragen.

Met uitzondering van het eerste en zevende nummer, is dit artikel ook van toepassing op de godsdienstleeraars, den geestelijke, den godsdienstonderwijzer, den geneesheer en de onderwijzers. Het zevende nummer geldt niet voor den Directeur en zijn adjunct.

Art. 18.

Billijkheid en menschlievendheid in het behandelen der gevangenen is den beambten aanbevolen.

In geval van tegenstand of (zelfs lijdelijk) verzet wordt krachtig te werk gegaan.

Art. 19.

De mindere beambten behooren aan hunne meerderen ondergeschiktheid te betoonen en dadelijk aan hunne bevelen te gehoorzamen.

De beambten zijn verplicht de godsdienstleeraars, den geestelijke, den godsdienstonderwijzer, den geneesheer en de onderwijzers met de noodige onderscheiding te behandelen.

Art. 20.

De mannelijke beambten begeven zich nimmer in de afdeeling voor vrouwelijke gevangenen, dan op bepaalden last van den Directeur of, in spoedeisende gevallen, op aanzoek van de bewaarster.

In die afdeeling wordt een mannelijk beambte steeds door de bewaarster vergezeld.

Het bepaalde bij dit artikel is niet van toepassing op de godsdienstleeraars, den geestelijke, den godsdienstonderwijzer, den geneesheer en de onderwijzers.

Art. 21.

Alle misbruiken, verkeerdheden of overtredingen in eenig onderdeel van den dienst worden door tusschenkomst van den Directeur zonder uitstel ter kennis van het College van Regenten gebracht.

Wanneer de aard van het geval het medebrengt, kan elk beambte zich rechtstreeks tot het College wenden.

Art. 22.

De Directeur en verdere beambten verlaten de stad niet dan met toestemming van het College van Regenten.

Aan den Directeur en den adjunctdirecteur wordt nimmer gelijktijdig verlof verleend.

Op verzoeken om verlof wordt beschikt: voor eene afwezigheid van ten hoogste 8 dagen door den Voorzitter van het College

van Regenten; van ten hoogste 14 dagen door het College; van meer dan 14 dagen door den Minister van Justitie.

Verzoeken om verlof van meer dan 14 dagen worden ingediend door tusschenkomst van het College van Regenten, dat bij de opzending tevens zijn gevoelen daaromtrent mededeelt.

De beambten verwijderen zich gedurende de uren van hunnen dienst niet uit het gesticht zonder voorkennis en toestemming van den Directeur. Deze draagt zorg dat steeds voldoende personeel in het gesticht aanwezig blijft.

Het laatste lid van dit artikel is niet van toepassing op de godsdienstleeraars, den geestelijke, den godsdienstonderwijzer en den geneesheer.

Art. 23.

Door de beambten mag alleen in hunne wachtkamer worden gerookt, en met goedvinden van den Directeur ook op het bureel.

Art. 24.

De beambten, voor zoover zij daarvan niet zijn vrijgesteld bij art. 38 van den in art. 14 bedoelden maatregel van inwendig bestuur, moeten in de gevangenis steeds hun onderscheidings-teeken of hunne uniform dragen.

De bewaarders moeten, zoo dikwijls de Directeur het noodig oordeelt, met de sabel gewapend zijn.

Art. 25.

De beambten, die boeken uit de gestichtsbibliotheek ter lezing wenschen te ontvangen, wenden zich daartoe tot den hoofdonderwijzer.

§ 6. De Directeur.

Art. 26.

Behoudens des Directeurs verantwoordelijkheid ingevolge de wet, is hij in alles wat het beheer van het gesticht aangaat, ondergeschikt aan het College van Regenten, en volgt hij de bevelen en voorschriften van dat College op.

Art. 27.

De Directeur geeft van alles wat er bijzonders voorvalt, on-

verwijld kennis aan den Voorzitter van het College van Regenten en aan den maandcommissaris.

Is de zaak van zeer ernstigen aard, dan geschiedt de kennisgeving terstond, zooveel doenlijk, aan al de leden van het College.

Hij brengt alle door gevangenen in het gesticht gepleegde strafbare feiten onverwijld, onder overlegging van een proces-verbaal van het voorgevallene, ter kennis van den Officier van Justitie en van het College van Regenten.

Van elk bijzonder voorval houdt hij aantekening in het daarvoor bestemd register.

Indien hij iets verneemt, dat voor de justitie belangrijk is, doet hij daarvan mededeeling aan den Officier van Justitie.

Art. 28.

De Directeur is verantwoordelijk voor de behoorlijke bewaking der gevangenen, voor de veiligheid, de goede orde en tucht, en in het algemeen voor den goeden gang van zaken in de gevangenis overeenkomstig dit reglement en de verdere reeds gemaakte- of nog te maken wettelijke bepalingen of administratieve verordeningen.

Hij kan bij volstrekte noodzakelijkheid zoodanige maatregelen nemen, als hij voor de veiligheid van het gesticht of ter voorkoming van ontvluchting geraden zal oordeelen.

Aan zijne zorg en bewaring worden toevertrouwd al de in het magazijn en voor den dienst in het gesticht opgeslagen goederen, behoudens de verantwoordelijkheid tegenover hem van de beambten, die meer bijzonder met het beheer dier goederen zijn belast.

Art. 29.

Op het bureel van den Directeur worden de na te melden boeken gehouden, als:

- a. drie registers tot inschrijving der gevangenen, te weten:
 - een voor de strafgevangenis;
 - twee voor het huis van bewaring, waarvan één uitsluitend is bestemd tot inschrijving van de preventief gevangenen.

Deze registers moeten op de eerste en de laatste bladzijde

door den President van de Arrondissements-Rechtbank geteekend-, en op alle andere bladzijden door hem gewaarmerkt zijn.

Zij dienen tevens zooveel noodig tot het doen der inschrijvingen bedoeld bij het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 142).

b. de registers en boeken, waarvan het aanhouden door den Minister van Justitie wordt voorgeschreven.

In elke vergadering doet het College van Regenten zich enkele registers en boeken voorleggen.

Art. 30.

De Directeur zendt dagelijks een rapport van den stand der bevolking van het gesticht aan den Voorzitter en den Secretaris van het College van Regenten, aan den maandcommissaris en aan den Officier van Justitie bij de arrondissements-rechtbank.

Art. 31.

Door den Directeur kan aan gevangenen straf worden opgelegd naar de bepalingen van dit reglement.

Aan gevaarlijke gevangenen kan bij des avonds, tot het uur van opstaan, hunne bovenkleeding doen ontnemen, ten einde ook daardoor ontvluchting te bemoeilijken.

Art. 32.

De Directeur moet de gevangenen, vooral gedurende de eerste dagen van hun verblijf in het gesticht, aandachtig nagaan, ten einde met hunne stemming en geaardheid bekend te worden, en pogingen tot zelfmoord te verhoeden.

Indien hij vermeent dat een gevangene in een toestand verkeert, welke zijn verwijdering uit de cel vordert, doet hij hiervan onverwijld mededeeling aan den geneesheer, aan den maandcommissaris en aan den Voorzitter van het College van Regenten.

In zeer dringende omstandigheden wordt gehandeld zooals bij het laatste lid van art. 45 van dit reglement is bepaald.

Art. 33.

De Directeur heeft het gezag over de verdere beampten der gevangenis.

Hij regelt en verdeelt hunne werkzaamheden onder goedkeuring van het College van Regenten.

Art. 34.

De Directeur is bevoegd om in zeer dringende omstandigheden beambten oogenblikkelijk hun dienst te doen staken.

Dit wordt door hem terstond aan den Voorzitter van het College van Regenten en aan den maandcommissaris medegedeeld.

Art. 35.

De Directeur behoort dagelijks de preventief gevangenen en eenige veroordeelden te bezoeken.

Hij zal bovendien in het belang van de orde en veiligheid dagelijks, en van tijd tot tijd, ook 's nachts, een ronde doen.

Wanneer hij voor het bezoeken der gevangenen of het doen der ronde hulp noodig heeft, zal hij daarmede den adjunct-directeur kunnen belasten.

Art. 36.

De Directeur doet zich elken avond de sleutels, welke gedurende den nacht niet voor den dienst der gevangenis noodig zijn, ter hand stellen.

De niet in gebruik zijnde sleutels worden op het bureel van den Directeur in eene daartoe bestemde kast bewaard.

Art. 37.

De Directeur mag zonder voorkennis en goedvinden van het College van Regenten nimmer des nachts buiten het gesticht of zijne woning verblijven. Bij dag verwijdert hij zich zo min mogelijk en in geen geval op gezette tijden.

Art. 38.

Jaarlijks vóór den derden maandag van Januari geeft de Directeur aan het College van Regenten een verslag omtrent het gedrag, den ijver en de geschiktheid der beambten.

§ 7. De adjunctdirecteur.

Art. 39.

Bij afwezigheid van den Directeur treedt de adjunctdirecteur

in zijne plaats op en is dan al hetgeen in de vorige § omtrent den Directeur is bepaald op den adjunctdirecteur van toepassing.

§ 8. De commies en de schrijver.

Art. 40.

De commies en de schrijver zijn uitsluitend belast met het bureelwerk voor den huishoudelijken dienst en voor het beheer van den arbeid.

§ 9. De geneesheer.

Art. 41.

De geneesheer staat voor de waarneming van den geneeskundigen dienst in de gevangenis en bij de beambten en hunne gezinnen onder het oppertoezicht van den Inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht. Hij volgt diens bevelen, ook die welke van administratieven aard zijn, op.

Art. 42.

De geneesheer zorgt dat de Directeur steeds verwittigd zij waar hij, des noodig, kan gevonden worden.

Hij zorgt, dat hij in geval van ziekte door een anderen geneesheer wordt vervangen. Aan dezen kan voor de tijdelijke waarneming van den dienst eene belooning worden toegekend, berekend naar evenredigheid van het bedrag der aan de betrekking verbonden jaarwedde of toelage.

Van elke tijdelijke vervanging wordt door of namens hem kennis gegeven aan het hoofd van het gesticht en aan den in art. 41 bedoelden Inspecteur.

Art. 43.

De geneesheer bezoekt ieder nieuw ingekomen gevangene binnen 24 uren. Daartoe wordt hem bij zijne komst in het gesticht door den Directeur eene opgaaf van de ingekomen gevangenen ter hand gesteld.

Dagelijks bezoekt hij zooveel gevangenen als hij, na den Directeur te hebben gehoord, dienstig zal oordeelen.

Ook is hij verplicht tot een dagelijksch bezoek van de gevangenen, aan wie blijkens van den Directeur ontvangen opgave, een der straffen is opgelegd, vermeld in art. 20, sub 1, 2, 3 en 5 der wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62).

Zoo mogelijk worden de bezoeken in de gevangenis door hem afgelegd vóór den middag.

Art. 44.

De geneesheer beslist, of zieke gevangenen naar eene infirmeriecel of ziekenvertrek moeten worden overgebracht.

Art. 45.

Indien de geneesheer meent dat een gevangene in een toestand verkeert, welke diens verwijdering uit de cel vordert, doet hij hiertoe onverwijld het voorstel aan het College van Regenten.

Betreft het een onveroordeelde, dan beslist het College, na den betrokken Ambtenaar van het openbaar ministerie te hebben gehoord; betreft het een veroordeelde, dan beslist het onder nadere goedkeuring van den Minister van Justitie.

In zeer dringende gevallen kan de geneesheer, in afwachting der beslissing van het College, een gevangene onmiddellijk, in overleg met den Directeur, de cel doen verlaten en naar een ander, voor hem geschikt verblijf in het gesticht doen overbrengen.

Art. 46.

De geneesheer ziet toe, dat zijne bevelen en voorschriften door de zieken en oppassers worden opgevolgd, en overtuigt zich zooveel mogelijk, dat de geneesmiddelen en de voeding voor de zieken behoorlijk gereed gemaakt zijn.

Art. 47.

Bij het voorkomen eener besmettelijke ziekte draagt de geneesheer zorg, dat de cellen, vertrekken, fournituren en kleederen

worden gedesinfecteerd volgens de daaromtrent bestaande wettelijke bepalingen.

Art. 48.

De geneesheer houdt een ziekenregister, waarin elke zieke wordt ingeschreven.

Hij teekent in dat register aan den voortgang en loop der ziekte, tot aan den afloop, benevens de gevolgde geneeswijze; alles zoodanig ingericht, dat daaruit, desgevorderd, een volledig en duidelijk ziekteverslag kan worden opgemaakt.

Het College van Regenten kan van dat register inzage nemen en van den geneesheer steeds inlichtingen vorderen.

Art. 49.

Zoodra de geneesheer eenen zieke in levensgevaar acht, geeft hij daarvan kennis aan den Directeur, die er terstond den godsdienstleeraar, den godsdienstonderwijzer of den geestelijke van de gezindte waartoe de zieke behoort, van verwittigt.

Art. 50.

De geneesheer zorgt voor de noodige inënting en herinënting bij die gevangenen, welke langer dan 14 dagen in het gesticht zullen vertoeven.

Art. 51.

De geneesheer let op alles, wat tot voorkoming van ziekten kan leiden en doet aan het College van Regenten de voorstellen, welke hij uit dit oogpunt nuttig acht.

Art. 52.

De geneesheer legt van het jaarverslag, door hem uitgebracht aan den Inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht, afschrift over aan het College van Regenten.

**§ 10. De godsdienstleeraars , de geestelijke
en de godsdienstonderwijzer.**

Art. 53.

De godsdienstleeraars en de geestelijke zorgen voor het geven van godsdienstonderwijs en het houden van godsdienstoefeningen.

Art. 54.

De godsdienstonderwijzer is in het bijzonder belast met het geven van godsdienstonderwijs en het bezoeken der gevangenen tot zijne gezindte behoorende.

Art. 55.

Bij ontstentenis van een Protestantschen godsdienstleeraar worden de godsdienstoefeningen door den Protestantschen godsdienstonderwijzer gehouden.

Deze kan zich daarbij met goedvinden van het College van Regenten , doen vervangen door een kerkleeraar.

Art. 56.

De godsdienstleeraars , de geestelijke en de godsdienstonderwijzer hebben ten allen tijde des daags den vrijen toegang tot de veroordeelden , die tot hunne godsdienstige gezindte behooren. Onveroordeelden , die niet op bevel der justitie buiten toegang moeten blijven , bezoeken zij voor zoover zij daartoe namens hen uitgenoodigd worden.

Op de eerste aanvraag daartoe , namens het College van Regenten of den Direcieur aan hen gedaan , vervoegen zij zich bij een gevangene. Zij onthouden zich van toespraken tot gevangenen , die niet tot hunne godsdienstige gezindte behooren.

In bijzondere gevallen kan het College van Regenten hun het bezoeken van een gevangene verbieden.

Art. 57.

Op Zon- en feestdagen wordt godsdienstoefening gehouden.

Omtrent het uur , waarop dit zal plaats hebben , treden de godsdienstleeraars of de godsdienstonderwijzer en de geestelijke met het College van Regenten in overleg.

Art. 58.

Bij verhindering wegens ziekte of om andere redenen zenden zij hiervan bericht aan den Directeur.

Art. 59.

In de maand Januari zenden zij aan het College van Regenten een verslag van hunne dienstverrichtingen en bevindingen in het afgelopen jaar.

Art. 60.

Bij gevangenen, die behooren tot een godsdienstige gezindte, waarvan geen leeraar aan het gesticht verbonden is, wordt desverlangd en zoo mogelijk een leeraar van hun kerkgenootschap toegelaten.

§ 11. De onderwijzers.

Art. 61.

De onderwijzers hebben dagelijks, en ook meermalen daags toegang tot de gevangenen, aan wie onderwijs wordt gegeven.

Art. 62.

De onderwijzers laten geen gelegenheid voorbijgaan, om bij het onderwijs de gevangenen tot het goede op te wekken.

Art. 63.

Het is den onderwijzers ten strengste verboden zich met godsdienstonderwijs te bemoeien.

Art. 64.

De hoofdonderwijzer houdt omtrent het onderwijs de vereischte aantekeningen, om jaarlijks de voor de statistiek van het gevangeniswezen, en de voor het jaarverslag van het College van Regenten benoodigde inlichtingen te kunnen geven.

§ 12. De portier.**Art. 65.**

De portier is belast met de wacht aan den hoofdingang van de gevangenis.

Art. 66.

De portier verleent behalve aan hen, die krachtens de wet vrijen toegang tot eenigen gevangene mochten hebben, alleen toegang aan de personen, vermeld op eene door het College van Regenten opgemaakte lijst, en aan hen, die door den Minister van Justitie of door het College van een toegangbiljet of van een schriftelijk verlof, bedoeld in de artt. 103 en 104, zijn voorzien.

Hij houdt een register waarin, zonder eenig wit open te laten en met vermelding van den dag en het uur, worden ingeschreven de namen en de qualiteiten van alle inkomende personen, die niet tot het bestuur of den dienst der gevangenis behooren.

Die in het voorgaande lid bedoelde personen worden door hem bij den Directeur aangemeld.

Art. 67.

Alle ingevoerd wordende voorwerpen worden door den portier aan den Directeur ter hand gesteld, opdat deze daaraan de noodige bestemming kunne geven.

Hij mag niet toestaan dat eenig voorwerp uit het gesticht wordt gebracht, zonder voorkennis van den Directeur.

Art. 68.

De portier is verantwoordelijk voor de bewaring van den sleutel of de sleutels van de buitendeur, en mag die alleen op last van den Directeur afgeven.

Art. 69.

In de kamer van den portier moet steeds zichtbaar voorhanden zijn een afschrift van de artt. 65, 66, 67 en 68 van dit reglement.

§ 13. De bewaarders.

Art. 70.

De bewaarders houden toezicht in de cellen, in de gevangen-vertrekken, op de gangen, in de kerk en op de wandelplaatsen, om de naleving der bepalingen betreffende den dienst te handhaven.

Zij zijn belast met de uitreiking der voeding en houden het oog op de waterdistributie en de reiniging der draagbare privaten.

Ook bevorderen zij zooveel mogelijk den arbeid, door de gevangenen daarin behulpzaam te zijn en hen tot werkzaamheid aan te sporen.

Overigens is de regeling hunner dienstverrichtingen, volgens art. 33, onder goedkeuring van het College van Regenten, overgelaten aan den Directeur.

§ 14. De bewaarster.

Art. 71.

De bewaarster heeft het opzicht over de geheele afdeeling voor vrouwelijke gevangenen.

Zij zorgt voor de naleving van het bepaalde bij art. 20 van dit reglement en is voor den goeden gang van zaken in gemelde afdeeling, zoowel wat den huisdienst als wat den arbeid betreft, verantwoordelijk.

§ 15. De kok, de adsistentkok tevens stoker en de smidstoker.

Art. 72.

De kok, de adsistentkok tevens stoker en de smidstoker kunnen, wanneer de dienst dit vereischt, behalve met de aan hunne betrekking verbonden werkzaamheden, ook met dienstverrichting als bewaarder worden belast. Deze bepaling betreft in zonderheid den nachtdienst.

§ 16. De boodschaplooper.**Art. 73.**

De boodschaplooper heeft geen toegang tot de cellen en gevangenvertrekken.

Hij vervoegt zich op het bureel van den Directeur om aldaar diens orders te ontvangen.

Art. 74.

De portier, de bewaarders, de kok, de adsistentkok tevens stoker, de smidstoker en de boodschaplooper kunnen door den Directeur, wegens lichte overtredingen, behoudens beroep op den Voorzitter van het College van Regenten, gestraft worden met verzuwaarden dienst.

De genoemde beambten en de bewaarster kunnen wegens plichtverzuim of onbehoorlijk gedrag door den maandcommissaris worden gestraft met ontzegging der gelegenheid tot uitgaan gedurende ten hoogste 14 dagen.

§ 17. De gevangenen in het algemeen.**Art. 75.**

Zoodra een gevangene wordt ingebracht, worden de bescheiden tot zijne opneming door den Directeur onderzocht. Zijn deze stukken in goede orde bevonden en bestaat er geen twijfel omtrent de identiteit van den gevangene, zoo geschieden de vereischte inschrijvingen.

Indien zich een persoon tot het ondergaan van zijn straf vrijwillig gevangen stelt, wordt ter verzekering van zijn identiteit gehandeld zooals bij de circulaire van den 6den Juni 1860, n°. 88, is voorgeschreven. (Verz. n°. 16).

De gevangene ontvangt een nummerplaat, overeenkomende met het nummer van de voor hem bestemde cel. Dit nummer vervangt zijn naam, gedurende zijn verblijf in het gesticht en wordt bij dag, zoowel in als buiten de cel, door hem zichtbaar op de borst gedragen.

Na de inschrijving wordt de gevangene in eene receptiecel gebracht en aldaar nauwkeurig gevisiteerd.

Hetgeen bij hem gevonden wordt, als: geld en geldswaarde, horloge, en voorts al hetgeen hem niet onontbeerlijk is, wordt door den Directeur in bewaring genomen, na vooraf in het daarvoor bestemd register ingeschreven te zijn.

Het 3de lid van dit artikel is niet van toepassing op hen, die veroordeeld zijn tot eene gevangenisstraf van 3 maanden of minder, en verkeerden in een der gevallen bedoeld in het 2de of 3de lid van art. 12 van het Wetboek van Strafrecht.

Art. 76.

Gelden, welke den gevangene worden toegezonden, neemt de Directeur eveneens in bewaring. Dit teekent hij aan in het daarvoor bestemd register.

Hij geeft daarvoor, des verlangd, een bewijs van ontvangst aan de zenders, op hunne kosten.

Art. 77.

Indien de Directeur of de geneesheer dit noodig acht, wordt de gevangene, na afloop der visitatie, in een badkuip gereinigd en van andere kleedingstukken voorzien.

Art. 78.

Zoodra de visitatie en, des gevorderd, de reiniging en klederenverwisseling heeft plaats gehad, wordt de gevangene in de voor hem bestemde cel of het voor hem bestemde vertrek opgesloten en bij de eerste gelegenheid bekend gemaakt aan den godsdienstleeraar, den geestelijke of den godsdienstonderwijzer, wien het aangaat, als ook aan den onderwijzer, voor zooveel hij in de termen kan vallen om onderwijs te ontvangen.

Art. 79.

Bij zijne komst in de cel of het gevangenvertrek worden de aldaar voorhanden benodigdheden en de inrichting der ventilatie den gevangene aangewezen en wordt hij voor de goede bewaring en het in orde houden daarvan verantwoordelijk gesteld.

Hij is verplicht tot vergoeding der schade, door hem opzettelijk of door gebrek aan voorzorg aan 's Rijks gebouw of roerende goederen toegebracht. Het bedrag daarvan wordt door het College van Regenten op de voordracht van den Directeur bepaald.

Art. 80.

Aan de gevangenen wordt gelast: de leden van het College van Regenten en de beambten te gehoorzamen; de leden van het Hoofdbestuur en van het plaatselijk afdeelingsbestuur van het Nederlandsch genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen, den godsdienstleeraar of den geestelijke, de verschillende onderwijzers en den geneesheer met onderscheiding te bejegenen; al het hun opgelegd werk goed en ijverig te verrichten; zich te onthouden van alle pogingen om hunne medegevangenen, die zich in andere lokalen bevinden, te leeren kennen of om met hen door woorden, teekenen of gebaren in gemeenschap te komen; niet dan bij noodzakelijkheid te schellen; geen gedruisch te maken door zingen, schreeuwen, fluiten, luid spreken, slaan of kloppen; in de cellen, gevangenvertrekken, gangen en op de wandelplaatsen orde en zindelijkheid in acht te nemen; de hun toevertrouwde of ten gebruike verstrekte voorwerpen niet te beschadigen of te verwaarloozen; bij het onderwijs aandachtig en leerzaam te zijn; de vrije uren met lezen of met eenig ander nuttig werk door te brengen; onder het bijwonen der godsdienst-oefening eerbiedig en stil te zijn, en zich in alles te gedragen naar de regelen van orde en tucht in de gevangenis.

Art. 81.

Aan de gevangenen worden in den regel geene andere boeken dan uit de bibliotheek ter lezing verstrekt.

Wordt van den regel afgeweken, dan moet de subcommissie uit het College van Regenten voor de bibliotheek of bij gebreke van zoodanige subcommissie, de Voorzitter van het College van Regenten het boek goedkeuren en daarvan door aanteekening op het boek doen blijken.

In elk vertrek voor gemeenschappelijke opsluiting wordt gevonden een boek, waaruit op Zon- en feestdagen en op andere

dagen des avonds, wanneer de arbeid geëindigd is, door een gevangene kan worden voorgelezen.

In geen geval worden aan de gevangenen couranten ter lezing verstrekt.

Art. 82.

Alle gevangenen nemen dagelijks wanneer het weder het toelaat, ten minste een half uur lang, beweging in de open lucht op de daarvoor ingerichte plaatsen.

Art. 83.

Zij, die tot gevangenisstraf veroordeeld zijn en hunne straf in afzondering moeten ondergaan, zijn verplicht buiten de cel, de wandelplaats en de kerk een celkap te dragen. De overige veroordeelden en de onveroordeelden zijn daartoe bevoegd.

Wanneer gevangenen gelijktijdig hunne cellen verlaten of derwaarts terugkeeren, moeten zij ten minste 15 schreden van elkander verwijderd blijven.

Art. 84.

Op de wandelplaatsen zijn de gevangenen tot het nemen van beweging verplicht.

Ook brengen zij derwaarts hunne liggingstukken om die uit te kloppen en te luchten, telkens als hun zulks wordt bevolen.

Art. 85.

De gevangenen moeten dagelijks hun verblijf aanvegen en daarin de grootste reinheid onderhouden.

Het is hun verboden op de muren en deuren te schrijven of te teekenen, of deze op andere wijze te bemorsen of te beschadigen.

Voor zindelijkheid van kleedingstukken en lichaam dragen zij stiptelijk zorg.

Elke maand nemen de gevangenen een voetbad en om de twee maanden een geheel bad, en voorts zoo dikwijls als de geneesheer dit zal voorschrijven.

Op gezette tijden worden de mannen geschoren en wordt hun hoofdhaar geknipt.

Elke gevangene heeft een handdoek, een haarkam en een kleebrorstel, en ontvangt wekelijks 5 dekagram groene zeep.

Art. 86.

De gevangenen, die den Ambtenaar van het openbaar ministerie, den Garnizoenscommandant, den Directeur of een lid van het College van Regenten wenschen te spreken, deelen dit aan een bewaarder of de bewaarster mede, die zorgt dat de Directeur daarvan spoedig kennis draagt. Deze verricht het noodige dat — voor zoover het verzoek niet hem zelf betreft — de betrokken personen er van worden verwittigd.

Art. 87.

De verdeeling van den dag geschiedt overeenkomstig de door den Minister van Justitie daaromtrent genomen beschikking.

Art. 88.

De uren van opstaan, van het gebruiken van spijs en drank en van het ter ruste begeven, worden door het luiden der klok aangekondigd.

Art. 89.

Dadelijk na het opstaan moeten de gevangenen zich reinigen en aankleeden, en hun nachtleger in orde brengen.

Bij het luiden der klok des avonds, een half uur vóór het rustuur, moeten de gevangenen hun nachtleger gereed maken, en als de klok van het rustuur geluid wordt, zich terstond ter ruste begeven.

Het bij dag slapen of te bed liggen anders dan in geval van ziekte, is verboden.

De gevangenen mogen zelf het licht niet blusschen; dit geschiedt door een beambte, na het luiden voor het rustuur.

Art. 90.

De gevangene die tijdelijk of voor goed de gevangenis verlaat, wordt vooraf nauwkeurig gevisiteerd. Hetzelfde heeft

plaats bij terugkomst van den gevangene, die de gevangenis tijdelijk had verlaten.

Art. 91.

De tot gevangenisstraf veroordeelde mannen, wier straf den tijd van drie maanden te boven gaat, dragen kort afgesneden hoofdhaar en geen baard.

Art. 92.

Veroordeelden, die zich in het gesticht zeer goed gedragen, kunnen op voorstel van den Directeur, door den maandcommissaris worden aangewezen om huisdiensten te verrichten.

Deze diensten moeten uitsluitend het gesticht betreffen.

Zij, die voor de eerste maal gevangenisstraf ondergaan, komen er het eerst voor in aanmerking.

Art. 93.

Bij het verlaten van de gevangenis wordt aan iederen veroordeelde, die ten minste één maand opgesloten is geweest, en aan alle andere tot kortere straffen veroordeelden, die dit mochten vragen, door den Directeur een bewijs van ontslag uitgereikt.

Elke ontslagene vertrekt daarop terstond, zonder zich met een der beambten van het gesticht in te laten.

Art. 94.

De jeugdige veroordeelden, te weten zij die bij den ingang hunner straf den leeftijd van 16 jaren niet hebben bereikt, worden hoofdzakelijk met onderwijs en met zoodanigen arbeid, als hun bij het verlaten van het gesticht nuttig kan zijn, bezig gehouden.

Zij worden, voor zooveel zij gemeenschappelijk opgesloten zijn zooveel mogelijk aan een onafgebroken toezicht onderworpen.

Art. 95.

De tot gevangenisstraf veroordeelde militairen zijn aan dezelfde voorschriften als de burgerlijke onderworpen, en worden op dezelfde wijze behandeld. Voor gegradueerde militairen behoorende tot de bevolking van het Huis van bewaring, blijven

de Koninklijke besluiten van 21 Augustus 1816 n°. 83, 11 April 1857 n°. 76 en 17 Maart 1873 n°. 28 van kracht.

Art. 96.

Van elk sterfgeval doet de Directeur de aangifte en de inschrijving, voorgeschreven bij art. 54 van het Burgerlijk Wetboek.

De lijken van gevangenen worden, met inachtneming der plaatselijke verordeningen, na bekomen verlof van den ambtenaar van den burgerlijken stand, ter aarde besteld. Dit geschiedt voor rekening van het Rijk, voor zooveel de uitgaanskas tot bestrijding van de kosten ontoereikend is.

Art. 97.

De lijken van gevangenen worden aan hunne nabestaanden op aanvraag van dezen afgegeven, ten einde door hunne zorg en voor hunne rekening te worden ter aarde besteld.

§ 18. Briefwisseling.

Art. 98.

De briefwisseling der onveroordeelden is vrij, behoudens het bepaalde bij art. 100 hierna volgende.

De andere gevangenen mogen op Zon- en feestdagen brieven schrijven aan personen buiten het gesticht, en die dagelijks van de zoodanigen ontvangen.

In bijzondere gevallen kan de maandcommissaris het verzenden van brieven, met afwijking van het voorgaande, toestaan.

Art. 99.

Alle briefwisseling tusschen gevangenen onderling is verboden, ook wanneer zij zich niet in hetzelfde gesticht bevinden. In bijzondere gevallen kan het College van Regenten vrijstelling van dit verbod verleen, ten opzichte van briefwisseling met familiebetrekkingen in andere gevangnissen of gestichten opgenomen.

Art. 100.

De inkomende zoowel als de uitgaande brieven worden in handen gesteld van den Directeur, en — nadat daarvan de noodige aantekening is geschied op het register — zoo de gevangenen nog niet veroordeeld zijn, bij den betrokken Ambtenaar van het openbaar ministerie, den Rechter-Commissaris of den Plaatselijken of Garnizoenscommandant bezorgd, opdat deze de brieven lezen en daaromtrent de vereischte bevelen geven.

Wanneer het andere gevangenen betreft, neemt de Directeur van de brieven inzage, tenzij door het College van Regenten een zijner leden daartoe is aangewezen.

Ingeval van twijfel bij den Directeur treedt hij in overleg met den maandcommissaris.

Indien tegen het verzenden of afgeven geen bezwaar bestaat, brengt de Directeur dit spoedig ten uitvoer.

Brieven, welke niet worden uitgereikt aan den geadresseerden gevangene, en brieven waarvan de verzending niet wordt toegelaten, worden vernietigd.

Art. 101.

Wanneer de gevangene geen gelden te zijner beschikking heeft, wordt het port van brieven bij voorschot voldaan, en bij onvermogen aan het Rijk in rekening gebracht.

Art. 102.

Voor alle uitgaande brieven van gevangenen verstrekt de Directeur ten koste van het Rijk papier, inkt en pennen.

Het papier wordt van wege den Directeur gestempeld.

§ 19. Bezoeken.

Art. 103.

Aan veroordeelden tot gevangenisstraf wordt tweemaal 's maands-, aan veroordeelden tot hechtenis of detentie eenmaal 's weeks toegestaan familiebetrekkingen te spreken.

Deze worden hiertoe op de voor het bezoek vastgestelde dagen in de gevangenis toegelaten op vertoon en afgifte van een schriftelijk door den Directeur uitgereikt verlof. De Directeur houdt aantekening van de afgegeven vergunningen.

Voor meer bezoeken alsmede voor bezoeken op andere dan de daartoe vastgestelde dagen, wordt het schriftelijk verlof van een daartoe bepaaldelijk aangewezen lid van het College van Regenten gevorderd.

Art. 104.

Het schriftelijk verlof om tot preventiefgevangenen te worden toegelaten, wordt verleend — naar gelang van den persoon en de instructie — door den betrokken Ambtenaar van het openbaar ministerie, den Rechter-Commissaris, of den Plaatselijken- of Garnizoenscommandant.

Art. 105.

Het bezoek, in de beide vorige artikelen bedoeld, geschiedt in het daarvoor ingericht lokaal, in tegenwoordigheid van een beambte.

In tegenwoordigheid van een beambte kunnen bezoekers ook worden toegelaten bij zieke gevangenen.

Een bezoek duurt in den regel niet langer dan 15 minuten, en daarbij mag den gevangene niets, van welken aard of onder welk voorwendsel ook, worden ter hand gesteld.

Bijaldien de bezoeker ongepaste mededeelingen doet, wordt hij onmiddellijk verwijderd.

In hetzelfde lokaal mogen geen twee bezoeken gelijktijdig geschieden.

Art. 106.

De bezoeken van advokaten vinden in een afzonderlijk daarvoor bestemd lokaal plaats. Behalve in de gevallen waarin de wet hun den vrijen toegang tot de gevangenen verleent, zal ook bij het bezoek van advokaten het verlof, in de vorige artikels bedoeld, vereischt worden.

Zij zullen intusschen, behoudens het vereischte toezicht, de gevangenen alleen kunnen spreken.

Art. 107.

Elke veroordeelde wordt bezocht overeenkomstig de bepalingen der wet van den 28sten Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 68).

De leden van het College van Regenten bezoeken deze gevangenen volgens een te maken rooster.

Het College bevordert, dat de leden van het bestuur der ter plaatse gevestigde afdeeling van het Nederlandsch genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen zich onderling nopens het bezoeken der gevangenen verstaan.

Voor het bezoeken der vrouwelijke gevangenen bevordert het College de oprichting van eene vrouwenvereniging, welke zich aan de afdeeling van het genoemd genootschap aansluit.

Art. 108.

Het is den bezoekers ten strengste verboden zich op eenigerlei wijze te mengen in het beheer der gevangenis, of geld, versnaperingen, brieven, geschriften, boeken of iets anders, van welken aard ook, aan de gevangenen te geven. Dit wordt hun medegedeeld.

Zij, die in strijd daarmede handelen, worden bij de gevangenen niet meer toegelaten. Wanneer personen, wie de toegang tot de gevangenis uit den aard hunner betrekking vrijstaat, dit mochten doen, geeft het College van Regenten daarvan onverwijld kennis aan den Minister van Justitie.

Art. 109.

Gevangenen kunnen weigeren bezoeken te ontvangen van personen, die niet tot het bestuur of den dienst der gevangenis behoren, noch in het algemeen belang toegang bekomen hebben.

§ 20. Arbeid.

Art. 110.

Eene ijverige behartiging van den arbeid wordt den Directeur en de verdere beampten aanbevolen.

Art. 111.

Aan de veroordeelden tot gevangenisstraf wordt geregeld arbeid verschaft.

Bij onveroordeelden gaat de Directeur de ledigheid zoo krachtig mogelijk tegen.

Art. 112.

De gevangene, die hechtenis of militaire detentie ondergaat, geeft op welken arbeid hij verkiest te verrichten.

Indien de regelen van orde en tucht zich hiertegen niet verzetten, wordt hem zoo mogelijk tot dien arbeid gelegenheid gegeven.

Blijft hij in gebreke die opgaaf te doen, dan is het eerste lid van het vorige artikel op hem van toepassing.

Art. 113.

De arbeid bestaat :

- 1°. uit arbeid voor rekening van het Rijk;
- 2°. uit arbeid voor rekening van particulieren;
- 3°. uit het door den gevangene voor eigen rekening uitoefenen van zijn ambacht.

Art. 114.

De arbeid voor rekening van particulieren en die voor eigen rekening bestaan alleen uit den zoodanige als in eene gevangenis, zonder de orde te storen of het gebouw te beschadigen, kan plaats hebben.

Art. 115.

Wegens het verrichten van arbeid voor rekening van het Rijk wordt aan de gevangenen loon toegekend, volgens de bepalingen van het door den Minister van Justitie vastgesteld tarief van arbeidsloozen.

Op de voordracht van den Directeur bepaalt het College van Regenten het loon van elken arbeid voor particulieren, niet opgenomen in het hiervoren vermeld tarief.

Art. 116.

Wat door veroordeelden tot gevangenisstraf met arbeid voor particulieren meer wordt verdiend dan 25 cents daags, komt ten bate van het Rijk.

Het bedrag van dit Rijksaandeel wordt na afloop van elk half jaar door het College van Regenten in 's Rijks kas gestort en aan het Departement van Justitie verantwoord.

Van hetgeen door gevangenen in het hulphuis van bewaring wordt verdiend, wordt niets ten bate van het Rijk gekort.

Art. 117.

Het verdiend loon wordt den gevangenen niet uitbetaald, doch op hunne rekening ten hunnen bate geboekt.

Met toestemming van het College van Regenten kan de tot gevangenisstraf veroordeelde over het gedeelte van het loon dat als zakgeld wordt beschouwd, ten behoeve van bloedverwanten beschikken. Het College ziet echter toe, dat voldoende reisgeld bij ontslag beschikbaar blijve.

Art. 118.

Ingeval een gevangene grondstoffen of gereedschappen moedwillig bederft of verwaarloost, wordt de schade op zijn loon of van zijn eigen gelden ingehouden, onverminderd de volgens art. 126 op te leggen straffen.

Het bedrag dier schade wordt door het College van Regenten, op de voordracht van den Directeur, bepaald.

Deze inhouding wordt, wanneer zij den arbeid voor rekening van het Rijk of aan het Rijk behorende grondstoffen of gereedschappen betreft, na afloop van elk half jaar in 's Rijks kas gestort, en aan het Departement van Justitie verantwoord.

Art. 119.

Bijaldien de Directeur het geraden acht, doet hij den gevangene na afloop van den arbeid de werktuigen en gereedschappen tot den volgende morgen ontnemen.

Art. 120.

Op Zon- en erkende godsdienstige feestdagen behoeven de gevangenen geen arbeid te verrichten.

Ook de Israëlietische gevangenen zijn op hunnen Sabbath en hunne hooge feestdagen van den arbeid vrijgesteld.

Op deze dagen geen werk verrichtende, houden de gevangenen zich bezig met lezen of schrijven.

Art. 121.

In het begin van elke maand wordt aan de gevangenen mededeeling gedaan van den stand hunner rekening.

§ 21. Onderwijs.**Art. 122.**

Het onderwijs wordt gegeven naar de regelen gesteld bij art. 17 der wet van 14 April 1836 (*Staatsblad* n°. 62) en de artt. 95 tot en met 100 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159.)

Art. 123.

De leermiddelen worden bepaald door het College van Regenten, na den hoofdonderwijzer te hebben gehoord.

Art. 124.

De schoolboeken en verdere schoolbehoefte staan onder het beheer van den hoofdonderwijzer, die daarvan eenen inventaris houdt. Hij zorgt, dat steeds het noodige aanwezig is, en vraagt door tusschenkomst van den Directeur het vereischte aan het College van Regenten aan.

De aankoop daarvan geschiedt op kosten van het Rijk.

§ 22. Bibliotheek.**Art. 125.**

De zorg voor de bibliotheek, daaronder begrepen die voor de

bijbels en kerkboeken is opgedragen aan den hoofdonderwijzer.

Hij houdt een catalogus en zorgt in overleg met den Directeur voor het geregeld uitgeven en innemen der boeken.

In de bibliotheek zal steeds een getal boeken aanwezig zijn, voldoende om iederen gevangene wekelijks van nieuwe lectuur te voorzien.

Het College van Regenten bepaalt welke boeken voor de bibliotheek zullen worden aangekocht of buiten gebruik gesteld.

Bij de keuze der boeken kan door het College van Regenten het oordeel van den godsdienstleeraar, of van den Roomsch-Catholiken geestelijke worden gevraagd.

Overeenkomstig de mate van ontwikkeling en de godsdienstige gezindte der gevangenen, worden de boeken in verschillende afdelingen gesplitst en wordt achter elk boek in den catalogus opgegeven voor welke categoriën van gevangenen het geschikt is.

§ 23. Tucht.

Art. 126.

Elke inbreuk op de orde en tucht; de regelen van zindelijkheid, arbeidzaamheid en van gezondheid; alle moedwillige beschadiging van goederen, behoorende aan het gesticht of aan derden, worden, naar mate van de zwaarte der overtreding, gestraft met de straffen sub 1, 2, 3, 5 en 6 vermeld in art. 20 der wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62).

Art. 127.

Voor de toepassing wordt gehandeld overeenkomstig het bepaalde bij voormeld wetsartikel, bij art. 23 dier wet en bij de artt. 111 tot en met 113 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159).

De straffen sub 6 genoemd, voor zoover de duur daarvan nog moet worden geregeld, worden voor niet langer dan 4 weken opgelegd. De gestraften met water en brood ontvangen een en een half ration roggebrood per man en per dag.

Art. 128.

Opgelegde straffen kunnen door den geneesheer in overleg met den Directeur om gezondheidsredenen worden geschorst.

Bij verschil van gevoelen tusschen den geneesheer en den Directeur wordt aanvankelijk overeenkomstig het gevoelen van den geneesheer gehandeld.

Art. 129.

De in het vorig artikel bedoelde schorsing wordt onmiddellijk aan den Voorzitter van het College van Regenten medegedeeld, die voor het geval hij er zich niet mede vereenigen kan, de beslissing van dat College inroept.

Art. 130.

De opgelegde straffen worden, met vermelding van de aanleiding daartoe, in het daarvoor bestemd register ingeschreven.

§ 24. Voeding.

Art. 131.

Voor de voeding gelden de bepalingen van het reglement, vastgesteld bij beschikking van den Minister van Justitie, van 19 November 1886 n°. 144.

In de vertrekken voor gemeenschappelijke opsluiting wordt het morgen- en avondeten en de middagspijs genuttigd door de gevangenen aan tafels gezeten.

Zij worden in de gelegenheid gesteld om vóór en na den maaltijd een gebed te doen.

Art. 132.

De verstrekking van water en brood gedurende de twee eerste etmalen van den straftijd heeft plaats overeenkomstig de beschikking van den Minister van Justitie, van 25 Augustus 1886 n°. 130.

Art. 133.

Aan zieke gevangenen worden toegediend de spijsen en dranken, welke door den geneesheer voorgeschreven worden.

§ 25. Kleding- en liggingstukken.

Art. 134.

Veroordeelden wier straf den tijd van drie maanden te boven gaat, dragen de kleding, welke voor de gevangenen is aangenomen.

Art. 135.

Alle andere gevangenen blijven in den regel hun eigen kleding dragen, terwijl de vernieuwing daarvan hun dan tevens, voor zooveel noodig, kan worden vergund.

Ook aan dezen wordt echter van wege het Rijk de in het vorig artikel bedoelde kleding verstrekt, zoodra hun eigen kleding ontoereikend is, of zoodra het voor de netheid, zindelijkheid of veiligheid wenschelijk wordt geacht.

Art. 136.

Indien eigen kleding wordt ontnomen, wordt deze, na in het daartoe bestemd register ingeschreven te zijn, zoo noodig, gereinigd en daarna geborgen in een katoenen zak. Die zak, waarop een inventaris wordt gehecht, blijft tot het ontslag van den gevangene in het magazijn voor eigen goederen van gevangenen bewaard.

Is de eigen kleding niet voor bewaring vatbaar of moet de veroordeelde eene straf van 18 maanden of langer ondergaan, dan wordt zij of aan de familie toegezonden of verkocht en de opbrengst daarvan ten bate van den gevangene op zijne rekening geboekt.

Art. 137.

Aan huisdienstdoende gevangenen kunnen schoenen worden verstrekt.

Art. 138.

Voor de verstrekking en verantwoording van kleeding- en liggingstukken, voor het stempelen of merken enz. wordt verwezen naar de bepalingen der Instructie, vastgesteld bij beschikking van den Minister van Justitie, van 15 September 1886 n°. 154.

§ 26. **Mobiliair.**

Art. 139.

Behoudens afwijkingen door den Minister van Justitie goed te keuren, is het mobiliair der gevangenverblijven zamengesteld als volgt:

1°. In elke cel:

een nachtleger, een draagbaar reukeloos privaat, een hoekkastje, een tafel, een zitbankje, een voetbankje of voetmat, een blikken boterdoosje, een waterkan of kruik, een houten spijslepel, een blikken drinkbeker, een etensblik, een waschblik, een handdoek, een haarkam, een kleebrorstel, een zeepbakje, een handstoffer, een vuilnisblik, een vaagdoek, een inktkoker met schrijven, een bijbel of een kerkboek van de godsdienstige gezindte, waartoe de bewoner der cel behoort, een celkap en een mandje voor afval;

2°. In elk vertrek voor gemeenschappelijke opsluiting:

een tafel, zitbanken, een zand- of spuwbakje, een bergplank met afscheidingen, blikken drinkbikers, een of meer waterkannen of kruiken, etensblikken, blikken boterdoosjes, houten spijslepels, een handstoffer, een vaagdoek, een of meer draagbare reukeloze privaten van het bestaande model en afzonderlijk achter afschutsels geplaatst, een mandje voor afval en een boek, waaruit op Zon- en feestdagen en op andere dagen des avonds, wanneer de arbeid geeindigd is, door een gevangene kan worden voorgelezen.

Aan de vrouwen kunnen op haar verzoek voetbankjes worden verstrekt.

3°. In elke infirmeriecel:

een ijzeren krib met toebehooren, een ziekenstoel, een paar pantoffels en andere benodigdheden, ter beoordeeling van den geneesheer;

4°. In elk reinigingsvertrek: een badkuip met toebehooren.

Zoo mogelijk is één dezer uitsluitend bestemd voor de behandeling van lijdens aan besmettelijke ziekten of aan huidziekten.

Art. 140.

In de maand Januari van elk jaar en voorts zoo dikwijls het College van Regenten zulks wenschelijk of noodzakelijk acht, wordt door den Directeur in tegenwoordigheid van een lid van het College, de inventaris met het aanwezige mobilair vergeleken.

De uitslag daarvan wordt aan het College medegedeeld.

Voor het mobilair, dat bij die vergelijking zal blijken niet aanwezig te zijn en niet behoorlijk kan worden verantwoord, is de Adjunctdirecteur aansprakelijk.

In elk vertrek hangt de inventaris van het daar aanwezige mobilair.

§ 27. Brandweer.

Art. 141.

In de gevangenis zijn steeds brandblusmiddelen aanwezig.

Art. 142.

Het College van Regenten draagt zorg, dat de brandblusmiddelen te allen tijde bruikbaar en dat *alle* beambten met de behandeling daarvan vertrouwd zijn.

Art. 143.

Bij het ontstaan van brand zendt de Directeur daarvan onmiddellijk bericht aan de hoofden der brandweer en der politie,

en gedraagt hij zich wijders overeenkomstig het eerste lid van art. 27 van dit reglement.

In afwachting van de komst en de bevelen van leden van het College van Regenten, handelt de Directeur naar omstandigheden.

Art. 144.

Bijaldien de brand een dreigend aanzien heeft, neemt de Directeur, zooveel mogelijk in overleg met- en onder leiding van het College van Regenten, maatregelen tot het ontruimen van het in gevaar verkeerend gedeelte van het gesticht.

Het bergen der archieven, schrifturen en goederen is hij in dit geval ook zooveel mogelijk bevorderlijk.

De kettingen en sloten, benoodigd bij eene ontruiming, in het eerste lid van dit artikel bedoeld, zullen steeds in genoegzamen getale aanwezig zijn, en tweemaal 'sjaars door het College van Regenten aan een onderzoek worden onderworpen.

Art 145.

De verplichtingen van de andere beambten ingeval van brand worden bij reglement door het College van Regenten vastgesteld.

Ingval van brand in de nabijheid van het gesticht, worden de brandblusmiddelen onmiddellijk in gereedheid gebracht, ten einde de veiligheid van het gesticht te bevorderen.

§ 28. Wasscherij.

Art. 146.

De bewassing geschiedt binnen het gesticht.

§ 29. Verwarming.

Art. 147.

De verwarming van de gevangenverblijven vangt aan met den 1sten November en eindigt met den 1sten April.

Uithoofde van de weersgesteldheid kan het College van Regenten het aanvangen of eindigen van de verwarming vroegen of uitstellen.

Art. 148.

Met het stoken van den verwarmingstoestel wordt naar gelang van de weersgesteldheid gehandeld, en daarbij wordt in aanmerking genomen, dat eene warmte van 55 graden Fahrenheit in de gevangenverblijven voldoende is.

De verwarming van de lokalen, waarin zieken worden verpleegd, wordt in overleg met den geneesheer geregeld.

Art. 149.

Bijaldien aan den verwarmingstoestel een gebrek wordt ontdekt, wordt het stoken dagelijks gestaakt.

De Directeur geeft daarvan onverwijld kennis aan den opzichter van het gebouw, die onmiddellijk de vereischte herstelling bevordert.

§ 30. Verlichting.

Art. 150.

Het gesticht wordt, met uitzondering van de woningen der beampten, voor rekening van het Rijk verlicht.

Art. 151.

De hoofdingang, de gangen, trappen en portalen worden verlicht van een half uur na zonsondergang tot een uur vóór zonsopgang.

De cellen en gevangenvertrekken worden verlicht van een half uur na zonsondergang tot het rustuur.

Wanneer ziekte of andere oorzaak zulks wenschelijk maakt, kunnen cellen en gevangenvertrekken ook gedurende den nacht verlicht blijven.

Art. 152.

De bewaarders en de bewaarster zijn belast met het ontsteken en blusschen van de gaslichten.

Wordt aan de toestellen eenig gebrek ontdekt, dan geeft de

Directeur daarvan onverwijld kennis aan den opzichter van het gebouw, die onmiddellijk de vereischte herstelling bevordert.

Art. 153.

De Directeur zorgt, dat steeds twaalf lantaarns met kaarsen voorhanden zijn, om daarvan in buitengewone omstandigheden gebruik te kunnen maken.

§ 31. Kantine.

Art. 154.

Het genot der kantine wordt toegekend met inachtneming van de regelen, vastgesteld bij de artt. 62 en 63 van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, behoorende bij het Koninklijk besluit van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159) en bij de beschikkingen van den Minister van Justitie van 25 Augustus en 15 September 1886 n°. 130 en 156.

Art. 155.

De hoedanigheid van de artikelen, in de kantine verkrijgbaar, wordt onderzocht op den voet, waarop dit omtrent de benoedigheden voor het onderhoud der gevangenen plaats heeft.

Art. 156.

De opgave en de latere afgifte der aangevraagde kantine-artikelen geschiedt op vastgestelde uren.

Art. 157.

De opgaven in het vorig artikel bedoeld, worden gedagteekend en in het archief van den Directeur gedurende drie jaren bewaard.

Art. 158.

De leverancier heeft alleen toegang tot het bureel van den Directeur.

Art. 159.

In de verblijven der gevangenen, die van de kantine gebruik mogen maken, is een tarief der kantine aanwezig.

§ 32. Pistole.

Art. 160.

Het genot der pistole mag alleen worden toegekend aan gedetineerden in het Hulphuis van bewaring.

Daarbij gelden de bepalingen van het reglement, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van den 29sten September 1875, n°. 5.

§ 33. Kinderen van gevangenen.

Art. 161.

Met vrouwelijke gevangenen kunnen in het gesticht worden opgenomen kinderen, die niet van de moeder kunnen worden gescheiden.

Deze kinderen, alsook de kinderen in het gesticht geboren, moeten verwijderd worden, zoodra zij de zorg der moeder kunnen ontberen.

Het oordeel van den geneesheer wordt in deze gevraagd.

Art. 162.

In de voeding der kinderen wordt ten laste van het Rijk voorzien.

Het verschaffen van kleeding- en liggingstukken heeft mede ten laste van het Rijk plaats.

Art. 163.

Van elke geboorte of elk sterfgeval doet de Directeur de aangifte, voorgeschreven bij het Burgerlijk Wetboek.

De geboorten en sterfgevallen worden door hem in het register van de kinderen ingeschreven.

y 75658-p.

§ 34. SLOTBEPALING.

Art. 164.

In elke cel en elk gevangenvertrek is op karton geplakt aanwezig een uittreksel van dit reglement, voor zooveel het verplichtingen der gevangenen betreft.

Ieder gevangene wordt bij zijne insluiting hierop opmerkzaam gemaakt, terwijl het hem wordt voorgelezen, ingeval hij niet kan lezen.

Behoort bij het Koninklijk besluit van

Mij bekend,

De Minister van Justitie,

Reglement, Huishoudelijk,

D H

855

voor de strafgevangenis, voorloopig te-
vens hulphuis van bewaring te Arnhem.

's-Gravenhage, 1887.

U.I
A
4